

**PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN
OPETUSSUUNNITELMA**

PAIKALLINEN OSUUS – PYHTÄÄN KUNTA

Hyvinvointilautakunnan suomenkielinen jaosto 30.11.2022

SISÄLLYSLUETTELO	sivu
1. PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT	3
2. PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA	4
3. PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT	4
3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa	4
3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	5
3.2.1. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus	5
3.2.2. Oppilaan oma äidinkieli	5
3.2.3. Muut kielet	6
3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	6
4. TOIMINTAKULTTUURI	6
4.1. Oppimisympäristöt ja työtavat	7
4.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	8
5. OPPILAAN OPPIMISSUUNNITELMAN LAATIMINEN	8
6. OPPILAAN HYVINVOINTI SEKÄ OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI	9
6.1. Opetuksen eriyttäminen	9
6.2. Kodin ja koulun yhteistyö	10
6.3. Oppilashuolto	10
6.4. Oppilaanohjaus	11
6.5. Suunnitelma kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista	11
7. OPPILAAN ARVIOINTI	12
8. TODISTUKSET	12
9. PERUSOPETUKSEN OPPIMÄÄRÄÄN SISÄLTUVIEN OPINTOJEN SUORITTAMINEN VALMISTAVAN OPETUKSEN AIKANA	12

1. PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajataustaisille oppilaille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta, jonka tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Opetuksen tavoitteet määritellään jokaisen oppilaan kohdalla tarkemmin valmistavan opetuksen oppilaan omassa opintosuunnitelmassa.

Pyhtäällä oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma eli tehostetun tuen suunnitelma, joka vastaa opintosuunnitelmaa. Oppimissuunnitelman tavoitteissa huomioidaan oppilaan suomen kielen taito sekä oppilaan aikaisempi koulunkäyntihistoria.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Keskimäärin valmistavaa opetusta annetaan yhden vuoden ajan. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta. Perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy perusopetukseen. Opetuksen järjestämistapa vaihtelee oppilaan iän mukaisesti siten, että 1. vuosiluokan oppilaat sijoittuvat pääsääntöisesti inklusiivisen perusopetuksen valmistavaan opetukseen ja tätä vanhemmat mahdolliseen ryhmämuotoisen perusopetuksen valmistavaan opetukseen. Pyhtäällä valmistavan opetuksen ryhmä pyritään perustamaan, mikäli valmistavaa opetusta tarvitsevien oppilaiden määrä kunnassa kasvaa viiteen tai enemmän. Oppilaan sijoittamisessa ja perusopetukseen siirtymisessä voidaan poiketa esitetystä mallista, jos se on oppilaan kielellisen kehittymisen ja kokonaisedun mukaista. Inklusiivinen perusopetukseen valmistava opetus järjestetään tuetusti perusopetuksen ryhmässä oppilaalle osoitettavassa lähikoulussa. Kesken lukuvuoden Pyhtäälle muuttava ensimmäisen vuosiluokan ikäinen maahanmuuttajataustainen oppilas voidaan sijoittaa myös ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, jos sen katsotaan olevan oppilaan suomen kielen oppimista paremmin tukeva ratkaisu. Ryhmämuotoista perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan pääsääntöisesti 2.–9. vuosiluokkien oppilaille, joiden suomen kielen taito ei ole riittävän hyvä suomenkielisessä perusopetuksen ryhmässä selviytymiseen. Rehtori päättää vuosittain valmistavan perusopetuksen alkamisen ja opetusryhmien sijoittumisen Pyhtäällä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissä asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Ryhmämuotoista valmistavaa opetusta annetaan noin lukuvuoden ajan. Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomenkielisiin opetusryhmiin oppilaan omassa oppimissuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvälineiden ja suomen kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista. Valmistavan opetuksen opettaja ohjaa yhdessä perusopetuksen opettajien kanssa oppilasta oppilaan oppimissuunnitelman mukaisesti.

2. PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA

Pyhtään perusopetukseen valmistavan opetussuunnitelman perustana ovat valtakunnalliset perusopetukseen valmistavan opetussuunnitelman perusteet, joissa on määritelty jokaista opetuksen järjestäjää velvoittavat peruslinjaukset. Opetussuunnitelman laatimisessa on myös huomioitu perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetuksessa määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, Opetushallituksen Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. Pyhtään perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa kuvataan

- toimintakulttuuri ja sen periaatteet
- opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt
- periaatteet oppilaan oman oppimissuunnitelman laatimiseksi
- oppilashuollon ja siihen liittyvän yhteistyön järjestäminen
- ohjaustoiminta oppimisen tukena
- oppimisen ja koulunkäynnin tuki
- suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista
- yhteistyö perusopetuksen kanssa
- kodin ja koulun välinen yhteistyö
- yhteistyö muiden tahojen kanssa
- oppilaan arviointi ja todistukset.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon seuraavat kuntakohtaiset, opetussuunnitelmaa täydentävät suunnitelmat

- esiopetuksen opetussuunnitelma
- perusopetuksen opetussuunnitelma
- aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma
- lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- opiskeluhuoltosuunnitelma
- pelastussuunnitelma
- Pyhtään kunnan tieto- ja viestintäteknologian polku
- tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- kestävän kehityksen suunnitelma

3. PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET SISÄLLÖT

3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Valmistavassa opetuksessa kehitetään

oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa oppimissuunnitelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteissa ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon, että oppilaat ovat iältään, opiskeluvalmiuksiltaan ja taustaltaan erilaisia. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan huomioon, ja jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää sisältöjen omaksumista. Valmistava opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Oppilasta opettavien opettajien välinen yhteistyö on oleellista valmistavan opetuksen aikana. Yhteistyö helpottaa oppilaan integroitumista perusopetuksen ryhmään ja tukee hänen oppimistaan. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja/tai kirjoitustaito, tulee oppilaan oman oppimissuunnitelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa lukuja kirjoitustaidon opetusta. Oppilaan oman äidinkielen opetuksella voidaan edistää oppilaan luku- ja kirjoitustaitoa. Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa.

Mikäli oppilaan taidot eivät riitä perusopetuksessa opiskeluun, tulee oppilaan omassa oppimissuunnitelmassa kiinnittää erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, siirtyä opiskelemaan vuosiluokkiin sitomattoman opinto-ohjelman mukaisesti tai muulla tavoin hänelle parhaiten soveltuvin tukitoimin. Perusopetukseen siirtyvän luku- ja kirjoitustaidottoman oppilaan riittävästä tuesta tulee huolehtia.

3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3.2.1. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa, joiden osalta tavoitteena on kehittyvä alkeiskielitaito. Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opintojen tavoitteena on antaa oppilaille tarvittavat valmiudet siirtyä perusopetukseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan koulu- ja opiskelutausta ja hänen jo mahdollisesti hallitsemansa suomen tai ruotsin kielen taito. Oppilaan omassa oppimissuunnitelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen tai ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

3.2.2. Oppilaan oma äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta luo edellytyksiä myös suomen kielen tai ruotsin oppimiselle ja tällä kielellä tapahtuvalle muulle

oppimiselle. Oppilaille järjestetään oman äidinkielen opetusta mahdollisuuksien mukaan. Opetus noudattaa opetussuunnitelman perusteiden liitteessä kuvattuja oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, sisältöjä ja oppilaan oppimisen arviointia. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

3.2.3. Muut kielet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyy oppilaiden vieraan kielen opetuksen tavoitteet. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa otetaan huomioon kunkin oppiaineen keskeinen käsitteistö, työtavat ja välineet.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa perusopetuksen ryhmässä ja että valmistavan opetuksen opinnot mahdollistavat myöhemmin perusopetuksen suorittamisen Suomessa. Lähtökohtana suunnittelulle ovat perusopetuksen kyseisten vuosiluokkien opetuksen tehtävä ja siirtymävaiheen kuvaus sekä vuosiluokilla opiskeltavat oppiaineet. Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistävät oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä aineopinnoissaan, vaikka suomen kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan. Opetuksessa voidaan hyödyntää myös oppilaiden tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista.

4. TOIMINTAKULTTUURI

Yhteisön toimintakulttuuri on sen historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia. Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuureista ja koulukulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun

toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin määrittelemisessä on hyödynnetty myös perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Valmistavan opetuksen toimintakulttuuri on osa sen koulujen toimintakulttuuria, jossa valmistavaa opetusta järjestetään, yhteisöllisyyden periaatteella. Valmistava opetus osallistuu koulun arkeen luonnollisena osana tutustuen perusopetuksen työ- ja toimintatapoihin. Valmistava opetus muodostaa opetuksellisesti eheän ja kasvatuksellisesti johdonmukaisen jatkumon. Toimintakulttuuria seurataan, kehitetään ja arvioidaan muun kehitystyön osana.

4.1. Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Koulujen lähiympäristöt ja Pyhtää kuntana mahdollistavat erilaisia ja monipuolisia oppimisympäristöjä. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttää kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Erilaiset oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteena on, että ne muodostavat pedagogisesti monipuolisen ja joustavan kokonaisuuden. Kehittämisessä otetaan huomioon eri oppiaineiden erityistarpeet. Oppimisympäristöt tarjoavat mahdollisuuksia luoviin ratkaisuihin sekä asioiden tarkasteluun ja tutkimiseen eri näkökulmista. Lisäksi oppimisympäristöjen kehittämisessä ja valinnassa otetaan huomioon, että oppilaat oppivat uusia tietoja ja taitoja myös koulun ulkopuolella.

Tieto- ja viestintäteknologia on olennainen osa monipuolisia oppimisympäristöjä. Sen avulla vahvistetaan oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisen työskentelyn taitoja sekä tuetaan oppilaiden henkilökohtaisia oppimispolkuja. Oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan huomioon monimuotoinen mediakulttuuri. Uusia tieto- ja viestintäteknologisia ratkaisuja otetaan käyttöön oppimisen edistämiseksi ja tukemiseksi. Oppilaiden omia tietoteknisiä laitteita voidaan käyttää oppimisen tukena huoltajien kanssa sovittavilla tavoilla. Samalla varmistetaan, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus tieto- ja viestintäteknologian käyttöön.

Perusopetukseen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta ja koulussa vallitsevaa toimintakulttuuria, mutta vaikuttaa myös muun koulun toimintakulttuurin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat harjaantuvat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtapoihin. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä harjaantuvat oppimaan oppimisen taidoissaan. Niinpä työtapojen on hyvä olla monipuolisia, oppilasta aktivoivia ja eriyttäviä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät kaikkien opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintäteknisiä taitoja ja tiedonhakutaitoja. Oppiminen on sidoksissa oppilaan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten yksilöllistä. Koska eri

oppiaineet ja niiden tavat käyttää kieltä ovat keskeisiä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja kaikissa oppiaineissa. Erilaisten tekstien lukemisen, ymmärtämisen, tulkitsemisen ja tuottamisen taidot ovat keskeisiä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa. Valmistavassa opetuksessa suositaan toiminnallisia opetusmenetelmiä sekä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia oppimisympäristöjä.

4.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen kielen ja eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen. Opetuksen eheyttäminen edellyttää sekä opetuksen sisältöjä, että työtapoja koskevaa pedagogista lähestymistapaa, jossa kunkin oppiaineen opetuksessa ja erityisesti oppiainerajat ylittäen tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina. Eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella oppilaiden tarpeista ja opetuksen tavoitteista riippuen. Suomen kielen sekä muiden oppiaineiden muodostamat monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaan laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Oppimiskokonaisuuksien aiheet suunnitellaan paikallisesti ilmentämään perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin periaatteita. Oppimiskokonaisuuksien sisällöiksi etsitään toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen yhteistyöhön soveltuvia teemoja. Niiden opiskelussa käytetään suomen kielen taitoa kehittäviä sekä eri oppiaineille ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä. Opetussuunnitelmaan voidaan liittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista tukevia yhteistyösuunnitelmia koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään Pyhtään ja lähialueiden paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille. Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan ja toteutetaan sisällöiltään ja toteutustavoiltaan monipuolisiksi yhdessä oppilaiden kanssa.

5. OPPILAAN OPPIMISSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden kielitaito ja muut valmiudet vaihtelevat, perusopetukseen valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, vaan jokaiselle oppilaille laaditaan oma opinto-ohjelma eli Pyhtään kunnassa oppimissuunnitelma. Oppilaan oppimissuunnitelmaan kirjataan

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi perusopetukseen
- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.

Pyhtäällä oppilaan oppimissuunnitelma laaditaan Wilmassa siten, että laatiminen aloitetaan viimeistään kahden kuukauden kuluttua oppilaan tulosta valmistavaan opetukseen. Oppimissuunnitelma on opetuksen ja oppimisen päivittäinen työkalu. Sitä tarkistetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran valmistavan opetuksen aikana ennen perusopetukseen tai toisen asteen opintoihin siirtymistä. Tarkistus tehdään aina yhteistyössä huoltajien kanssa. Oppimissuunnitelmaan kirjattujen henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Tavoitteiden toteutumista arvioitaessa arvioidaan myös mille luokkatasolle oppilas sijoittuu perusopetukseen siirtyessään. Valmistavasta opetuksesta siirrytään pääsääntöisesti oman ikätason mukaiselle luokka-asteelle tai enintään vuotta alemmalle luokka-asteelle. Kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, hänelle oppimissuunnitelmaa jatketaan vähintään ensimmäisen vuoden ajaksi sekä suomi toisena kielenä oppimäärän vuoksi niin pitkään kuin tarpeellista.

6. OPPILAAN HYVINVOINTI SEKÄ OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurien välistä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa tai kiusaamista ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä oppilashuollollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta. Näiden määrittelyssä voidaan soveltuvin osin hyödyntää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaille parhaiten soveltuvalla tavalla.

6.1. Opetuksen eriyttäminen

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat eroavat toisistaan kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskelunvalmiuksiltaan, kiinnostuksen kohteiltaan ja motivaatioltaan sekä oppimistarpeiltaan. Valmistava opetus pyritään järjestämään niin, että oppilaiden väliset erot huomioidaan opetuksessa. Esimerkiksi eri-ikäiset ja kielitaidoltaan eritasoiset oppilaat voidaan jakaa omiksi ryhmikseen. Lisäksi oppilaiden erilaiset oppimistarpeet voidaan ottaa huomioon eriyttämällä opetusta. Valmistavaa opetusta kehitetään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa kielitaito ja muut valmiudet kehittyvät jatkuvasti. Oppilaat saavat myös mahdollisuuksia oppia toisiltaan, tukea toisiaan ja toimia kielenkäytön mallina toisilleen. Tärkeässä asemassa on opettajan antama vuorovaikutuksellinen tuki, jonka avulla oppija suoriutuu myös sellaisista tehtävistä, jotka voisivat

olla mahdollisia suorittaa itsenäisesti. Jotta oppimistapahtuma olisi toimiva, sen suunnittelu edellyttää hyvää oppilaantuntemusta. Niinpä on tarpeen selvittää mm. oppilaiden opiskelutottumukset, asenteet suomen kieltä kohtaan sekä käsitykset suomen kielen taidon tärkeydestä ja vaikeudesta sekä oppilaiden lähtötaso eri kielitaidon osa-alueiden osalta. Tämän pohjatiedon varassa opettaja voi tarpeen mukaan eriyttää muun muassa eri oppiaineiden opetukseen käytettävää aikaa, oppiaineen syvyyttä tai laajuutta, menetelmiä, työtapoja tai materiaaleja. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotasonsa mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä. Myös mahdolliset oppimisvaikeudet ovat tärkeitä selvittää, jotta tuen tarve voidaan ottaa huomioon.

6.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta oppimissuunnitelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen. Kodin ja koulun yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Yhteistyön avulla edistetään oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta.

6.3. Oppilashuolto

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilashuollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaiden samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa oppilashuollossa. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan oppilashuoltoon. Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön. Oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden yhteinen tehtävä. Oppilashuoltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen oppilashuolto on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa oppilashuoltoa. Yhteisöllinen oppilashuolto on ennalta- ehkäisevää ja sen tehtävänä on vahvistaa osallisuuden, huolenpidon ja turvallisuuden ilmapiiriä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Kouluyhteisössä arvostetaan jokaisen yksilöllisyyttä eikä syrjintää, väkivaltaa, kiusaamista tai rasismia hyväksytä. Oppilaita ohjataan arvostamaan sekä omaa että ympäristön kulttuurista, kielellistä ja katsomuksellista monimuotoisuutta. Oppilashuoltotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus. Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumuksella. Psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut ovat oppilaan saatavilla ja ne järjestetään lain

edellyttämässä määrääjassa. Oppilaan yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon valmistavan opetuksen arjessa sekä tarvittavan tuen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työssä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkitsemispalveluista.

Monialainen yhteistyö on tärkeää perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilashuollossa. Oppilashuolto järjestetään opetus-, sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä siten, että siitä muodostuu toimiva kokonaisuus. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan sekä tarvittaessa muiden yhteistyökumppaneiden kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Oppilashuollon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatavoista ja saatavuudesta.

6.4. Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaan opiskelua tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta voidaan toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavaan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on realistinen käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä. Oppilaan ohjaus on erityisen tärkeää perusopetuksen nivelvaiheissa.

6.5. Suunnitelma kasvatustietokeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Koulussa voidaan käyttää myös kasvatustietokeskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi. Kasvatustietokeskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa. Kasvatustietokeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan

luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan tai koulun tilaisuudesta. Työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen **vuoksi**.

7. OPPILAAN ARVIOINTI

Opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien oppilaiden arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Arvioinnin avulla valmistavan opetuksen oppilaalle muodostuu käsitys myös perusopetuksen vaatimuksista. Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin ja näyttöön. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

8. TODISTUKSET

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan todistus perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Todistuksessa kuvataan oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.

9. PERUSOPETUKSEN OPPIMÄÄRÄÄN SISÄLTYVIEN OPINTOJEN SUORITTAMINEN VALMISTAVAN OPETUKSEN AIKANA

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan oppimissuunnitelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen edellä mainittujen opintojen hyväksytystä suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Jos oppilas siirtyy perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen, voidaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa saavutettu osaaminen lukea hyväksi, jos oppilaalla on perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot. Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan osaamisen tason määrittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia ja päättöarvioinnin kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä. Erityisen tutkinnon hyväksytysti suorittaneelle annetaan todistus perusopetuksen oppimäärän suorittamisesta kokonaan tai osittain. Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.